

Gaanderen aan zet

Dorpsplan Gaanderen 2011

Voorwoord

Voor u ligt het Dorpsplan Gaanderen, opgesteld door en voor de inwoners van Gaanderen. Doel van dit Dorpsplan is, om een door de inwoners van Gaanderen gedragen visie vast te leggen en te komen tot een gewenste ontwikkeling van Gaanderen in de komende tien tot vijftien jaar.

Het centrale thema is de leefbaarheid van ons dorp. De te verwachten bevolkingskrimp en vergrijzing spelen weliswaar een belangrijke rol, maar we moeten samen vermijden dat dit leidt tot stilstand of zelfs achteruitgang van de leefbaarheid in ons dorp.

Om te komen tot dit Dorpsplan heeft de Dorpsraad eind 2009 het initiatief genomen door een dorpswerkgroep in te stellen. De dorpswerkgroep, die een goede afspiegeling vormt van de bevolking, is hierbij ondersteund door de procesbegeleiders van de Vereniging Kleine Kernen (VKK) en heeft gebruik gemaakt van de methodiek van de VKK.

De dorpswerkgroep heeft op basis van het stappenplan van de VKK zeer gemotiveerd aan het Dorpsplan gewerkt en heeft tijdens het traject vanuit de bewoners en van de betrokken instanties veel input ontvangen. Dit bleek met name bij de druk bezochte startbijeenkomst en de vele reacties op de speerpuntennota.

We menen dat we met dit Dorpsplan een goede stap voorwaarts hebben gemaakt. Dit past in ons streven naar een stevige lijn voor de toekomst. De hoofdlijnen en prioriteiten liggen, zowel voor de bewoners als voor belangrijke betrokken partijen, zoals gemeente, Sité en Sensire vast.

Het Dorpsplan kan en moet een goede basis vormen voor de door de gemeente op te stellen nieuwe structuurvisie.

Op basis van de in dit Dorpsplan vastgelegde visie kunnen de uitwerkgroepen onder regie van de Dorpsraad aan de slag om deze visie om te zetten in concrete stappen.

De Dorpsraad is de leden van de dorpswerkgroep erkentelijk voor hun inzet en betrokkenheid. Tot slot willen we de gemeente Doetinchem, de Rabobank Graafschap-Zuid en het Wijkteam bedanken. Zij hebben met hun financiële bijdrage het realiseren van dit plan mogelijk gemaakt.

Gaanderen, februari 2011

Lidy Derksen *Voorzitter Dorpsraad Gaanderen*

Stef Veldkamp *Voorzitter Dorpswerkgroep*

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Schets van het dorp Gaanderen	6
Historie	7
Schets van het dorp Gaanderen	8
Gaanderen nu en toekomst	9
Het proces	10
Samenstelling en werkwijze dorpswerkgroep	11
Schouw en startbijeenkomst	12
Speerpuntennota en klankbordbijeenkomst	13
Het Dorpsplan	
Het vervolg	
Wonen	14
Woningbouw	16
Dorpshart	17

Voorzieningen & Welzijn	18
Onderwijs	20
Bibliotheek	21
Aanbod (welzijns)activiteiten	
Woonzorgcentrum	22
Leefomgeving & Natuur	24
Inrichting en onderhoud	26
Economische bedrijvigheid	28
Bedrijvigheid	30
Winkels	
Buitengebied	31
Dorpshart	
Verkeer & Bereikbaarheid	32
Hoofdwegen	34
30 km zones	
Parkeerproblemen	35
Sport & Recreatie	36
Buitensportaccommodaties	38
Binnensportaccommodaties	39
Recreatie	40
Bijlage startbijeenkomst	42
Bijlage klankbordinstanties	46
Actielijst	48
Dorpsplankaart Gaanderen	55
Colofon	56

Schets van het dorp Gaanderen

Historie

Gaanderen is, zoals vele dorpen in de Achterhoek, van oorsprong een boerengemeenschap van hardwerkende families op het Oost-Nederlandse arme platteland. De boeren vestigden zich op de hogere oeverwal van de Oude IJssel tussen de nattere lage weidegronden en de hoge droge zandgronden van de 'Gaanderhei'. In en rond het dorp liggen restanten van stuifduinen, die tijdens de laatste ijstijd zijn ontstaan, met loofhoutbossen. In carnavals-tijd heet Gaanderen dan ook zeer toepasselijk 'Bultendarp'.

Gaanderen is van oorsprong een overwegend katholiek dorp. Het voormalige klooster Bethlehem, op de plaats van het huidige huis Rekhem aan de Kerkstraat is in de Middeleeuwen belangrijk

geweest voor de ontwikkeling van Gaanderen en de gehele omgeving. Enige dorpsvorming ontstond rond 1800 aan de Steverinkstraat, maar met de bouw van de Martinuskerk vormde zich in de buurt van die kerk het dorpscentrum. In latere jaren is na de aanleg van de spoorlijn Doetinchem – Winterswijk de nieuwbouw 'Den Elshof' gerealiseerd. In het zuidelijke deel van Gaanderen kwam rond 1950 de Augustinuskerk met bijbehorende school. De jongere woninglocaties liggen in het zuidelijke deel van Gaanderen. Door deze ontwikkelingen is het centrum van Gaanderen in de loop der tijd steeds meer opgeschoven naar het kruispunt Rijksweg-Hoofdstraat. Hier ligt ook het winkelcentrum 't Ganderije.

Een aantal oude panden, met name aan de Kerkstraat en Rijksweg herinneren nog aan de historie van Gaanderen. Behoud van deze panden met cultuurhistorische waarde is belangrijk.

In de 17de eeuw werd de eerste ijzergieterij van Nederland in Gaanderen gesticht en vanaf de tweede helft van de 19de eeuw was deze belangrijke bedrijfstak dominant in Gaanderen en de andere dorpen langs de Oude IJssel. Tot in de jaren '70 van de vorige eeuw was ijzergieterij Vulcaansoord in ons dorp gevestigd, op de grens met Terborg. De straatnamen in de nieuwe woonwijk herinneren nog aan de ijzergieterij. Rond de ijzerindustrie ontwikkelde zich een keur van afgeleide bedrijvigheid, zoals constructiewerkplaatsen, machinebouw, transport en aanverwante ijzerverwerkende bedrijfjes. Een groot deel van de bewoners van Gaanderen was direct of indirect afhankelijk van de ijzerindustrie.

Kenmerkend voor Gaanderen waren de verspreid over het dorp liggende bedrijfjes. Het voormalige bedrijf Pelgrim (nu nieuwbouwlocatie 'Het Nieuwe Pelgrim') lag zelfs midden in het dorp. De geleidelijk uit de dorpskern verdwijnende bedrijven maken inbreidingslocaties, zoals 'Het Nieuwe Pelgrim' mogelijk.

De industrie is sinds de jaren '70 voornamelijk geconcentreerd op het industrieterrein Akkermansweide.

In de afgelopen decennia zijn door diverse ontwikkelingen meer dan 50 winkels en bedrijven uit Gaanderen verdwenen.

In de jaren '90 van de vorige eeuw ontwikkelde zich in de voormalige winkelpanden langs de Rijksweg een levendige antiekhandel, onderdeel van de 'antiekstraat'. Dit is inmiddels een strek afnemende activiteit.

De 'hartader' en verbinding tussen de jonge en oudere woonbuurten van Gaanderen zuid en noord is de Hoofdstraat. Het dorp wordt in de oost-west richting doorsneden door de spoorlijn Doetinchem-Winterswijk en de Rijksweg. Dit zijn daarmee twee belangrijke lijnen voor de infrastructuur maar ook barrières voor de bevolking.

Gaanderen nu en toekomst

Gaanderen is nu een dorp met circa 5600 inwoners, als volgt verdeeld over de diverse leeftijdsgroepen: (cijfers per 1-1-2010)

Leeftijdscategorie	Aantal inwoners
0 - 9 jaar	646
10 - 19 jaar	690
20 - 29 jaar	500
30 - 39 jaar	625
40 - 49 jaar	855
50 - 59 jaar	929
60 - 69 jaar	710
70 - 79 jaar	417
80 - 89 jaar	204
90 jaar en ouder	29

Het aantal inwoners is de afgelopen 10 jaar nagenoeg ongewijzigd.

Op basis van deze leeftijdsopbouw is op de langere termijn enige vergrijzing te voorzien, doch mede door de woningbouw in de jaren '90 zijn de jongste leeftijdscategorieën nog relatief sterk vertegenwoordigd. De concrete gevolgen van de bevolkingskrimp en vergrijzing voor ons dorp zijn nog moeilijk in te schatten. De prognoses lopen op

dat punt uiteen, maar met name voor de basisscholen en de voorzieningen voor ouderen zijn deze gevolgen fors. We zullen hier op een realistische manier op moeten inspelen, maar daarbij al te sterk doemdenken moeten vermijden. We moeten in het belang van de leefbaarheid van Gaanderen voorkomen, dat de krimpmaatregelen de krimp versterken.

Gaanderen kent een sterke sociale dorpscultuur en een rijk verenigingsleven. Het winkelcentrum 't Ganderije en de dorpskern hebben een aantrekkelijke variatie aan winkels voor de directe dagelijkse behoeften zoals supermarkt, bakker, slager, drogist etc.

Het sociaal-culturele en sportcentrum van Gaanderen wordt gevormd door sportpark de Pol met cultuurcluster/wijkcentrum de Trefkuul, de sporthal, de bibliotheek en de huisvesting voor vele verenigingen.

De werkgelegenheid in Gaanderen is beperkt. De meeste mensen uit Gaanderen werken buiten het dorp, in Doetinchem of andere plaatsen binnen en buiten de regio.

Het dorp Gaanderen heeft nog altijd een eigen dorpskarakter binnen de stedelijke gemeente Doetinchem, met een wat opstandige, eigenzinnige, maar wel loyale opstelling. Dat dorpskarakter willen we graag handhaven.

In de gemeenteraad is het dorp Gaanderen altijd goed vertegenwoordigd. De Dorpsraad Gaanderen probeert de belangen van ons dorp 'op de agenda' te houden of te krijgen. Het dorpsplan Gaanderen is een voortzetting van de traditie om samen te bouwen aan Gaanderen en de toekomst van ons dorp vorm te geven.

Het proces

Samenstelling en werkwijze dorpswerkgroep

Na de beslissing van de Dorpsraad om een Dorpsplan op te stellen is in november 2009 de Dorpswerkgroep samengesteld. Naast enkele leden van de Dorpsraad is bij de samenstelling bewust gezocht naar nieuwe, onafhankelijke leden, waarbij wel een goede afspiegeling van de bevolking is nagestreefd. De kracht van deze samenstelling is, dat er ruimte ontstaat voor nieuwe, originele gedachten en niet uitsluitend de bekende zaken naar boven komen.

De samenstelling was als volgt:

Stef Veldkamp, voorzitter	Frans Schoot
Marc van Aken	Pim Schutte
Arno Gerritsen	Marieke Stevering
Marjolein Huijink	Kees van Valkengoed
Hannie Huitink	Dick te Voortwis
Henk Oosterink	Hanneke van Kessel *
Louis Pothof	René Kroes *
Joop Roeterink	Ruud Stienissen*

* Eerste fase

Vanuit IJsselkring/de Trefkuul werd dorpswerker Coen Stevens voor ondersteuning, begeleiding en uitvoering aan de werkgroep toegevoegd. De VKK-ondersteuning is verzorgd door Ruud Rüter en Niels Olthof als procesbegeleiders. De werkgroep heeft bij de uitwerking van dit Dorpsplan gewerkt aan de hand van het stappenplan van de VKK. In de eerste fase is veel aandacht besteed aan de onderlinge communicatie met o.a. een intranet-site. Omdat draagvlak onder de bevolking erg belangrijk is, hebben we aan de externe communicatie vanaf het begin prioriteit gegeven, o.a. door persberichten en enkele uitgaven van 'De Dorpsgenoot' tijdens het proces.

Schouw en startbijeenkomst

Om een goed en eenduidig beeld van het dorp en de knelpunten te krijgen heeft de werkgroep op 23 januari 2010 per fiets een schouw door het dorp gehouden en een aantal belangrijke punten bekeken. Mede op basis van de schouw zijn 6 hoofdthema's geformuleerd, te weten.:

1. Wonen
2. Voorzieningen en welzijn
3. Leefbaarheid en natuur
4. Economische bedrijvigheid
5. Verkeer en bereikbaarheid
6. Sport en recreatie

De kinderen van de basisscholen hebben in het proces hun betrokkenheid vormgegeven met een groot aantal werkstukken, waarin ze hun ideeën over de toekomst van Gaanderen op veelal originele manier hebben laten zien.

Tijdens de startbijeenkomst op 23 maart in de Pol hebben de dorpsbewoners hun mening kunnen geven. De grote opkomst van 250 inwoners is een bevestiging van de grote betrokkenheid van de inwoners bij de ontwikkelingen in ons dorp. Aan de hand van de aangegeven thema's zijn door de aanwezigen ruim 800 memo's met (veelal meerdere) opmerkingen en suggesties geplakt. Met de door de aanwezigen aangegeven prioriteiten blijkt, dat de aanwezige bewoners met prioriteit aandacht vragen voor:

1. Veilige inrichting Rijksweg, kruispunt Rijksweg-Hoofdstraat
2. 30 km-zones en veiligheid woonwijken
3. Accommodatie VVG '25
4. Herinrichting Hoofdstraat
5. Zorgcentrum
6. Afronding Pelgrimterrein
7. Nieuwe natuur/bos

In bijlage 'startbijeenkomst' is een overzicht van de ingevulde memo's en de prioriteiten opgenomen.

Speerpuntennota en klankbordbijeenkomst

Op basis van de inbreng tijdens de startbijeenkomst en de eigen waarneming van de werkgroepleden zijn per hoofdthema de speerpunten vastgesteld en schriftelijk voorgelegd aan 21 betrokken instanties. (In bijlage 'klankbordinstanties' is de lijst van de geraadpleegde instanties opgenomen.) Dit heeft waardevolle reacties opgeleverd. Tijdens een klankbordbijeenkomst met functionarissen van de gemeente en Sité op 29 november 2010 zijn de hoofdlijnen getoetst. Alle opmerkingen en reacties zijn in de bijeenkomsten van de Dorpswerkgroep besproken en hebben geresulteerd in het voorliggende Dorpsplan.

Het Dorpsplan

Het voorliggende plan omvat, naast een algemene kenschets van het dorp Gaanderen, per hoofdthema de huidige situatie, de visie en de beoogde maatregelen om deze visie te realiseren.

Daarbij zijn tevens de hoofdlijnen voor de uitvoering aangegeven.

In een samenvattend overzicht is een activiteiten-schema opgenomen.

In de bijlage 'startbijeenkomst' is o.a. het resultaat van de startbijeenkomst weergegeven. Daaruit blijkt nog eens welke onderwerpen het meest zijn genoemd.

Het vervolg

De tijd van richtinggevende plannen maken is hiermee afgerond. In de vervolgfase zullen per thema onder regie van de Dorpsraad uitwerkgroepen aan het werk gaan om de realisatie van de doelstellingen te bewerkstelligen. In deze uitwerkgroepen zullen, naast leden van de Dorpsraad en dorpswerkgroep, ook andere dorpsbewoners gevraagd worden om een bijdrage te leveren.

Situatie schets

Een passende woning en een goede woonomgeving behoren tot de belangrijkste punten voor een goede ontwikkeling van ons dorp in de toekomst. Het door de gemeente Doetinchem in 2009 uitgevoerde woningbehoefteonderzoek geeft o.a. aan, dat de tevredenheid over de woning en de woonomgeving in Gaanderen relatief hoog is t.o.v. het gemiddelde in de gemeente Doetinchem.

Na een relatief forse toename van het aantal woningen tot het eind van de vorige eeuw is er het laatste decennium minder gebouwd in Gaanderen. De belangrijkste oorzaak daarvan is dat de

bebouwing van het Pelgrimterrein alsmaar werd uitgesteld. Door de ontstane kredietcrisis is er voor de gerealiseerde koopwoningen onvoldoende vraag vanuit de markt.

In onderling overleg hebben de betrokken partijen (projectontwikkelaar, Sité woondiensten, gemeente Doetinchem) voor het Pelgrimterrein een aangepast plan uitgewerkt. Centraal daarin staat het woon-zorgcomplex als vervanging van St. Jozef en een relatief groot aandeel (tijdelijke) huurwoningen.

Daarnaast zijn er een aantal kleinere bouwprojecten in diverse stadia van voorbereiding buiten het genoemde Pelgrimterrein.

Visie

De woningbouw in Gaanderen zal gericht moeten zijn op de wensen van de verschillende doelgroepen. Dit betreft zowel de senioren als de jongeren/starters. Er moet een bij Gaanderen passende verdeling zijn tussen huurders en eigenaren. Prioriteit geven aan inbreiding, opvulling van de lege plekken en verpauperde gebouwen in het centrum boven uitbreiding met nieuwe woongebieden is daarbij de hoofdlijn. De woningbouw zal in principe gericht zijn op de eigen bevolking, maar voor instroom van buiten moet ruimte zijn. Gaanderen moet een 'levend' dorpshart krijgen.

Maatregelen Woningbouw

Op basis van de plannings zal ook Gaanderen de komende jaren te maken krijgen met de effecten van de afnemende bevolkingsgroei en vergrijzing. Bij planning van de woningbouw moet daarmee uiteraard rekening gehouden worden. Wel moeten er voldoende passende woningen beschikbaar zijn om de onvermijdelijke krimp zoveel mogelijk tegen te gaan. De woningbouw moet qua aard (bijv. beperkte hoogbouw) passen bij het dorpse karakter van Gaanderen.

Een bij de woningbehoefte passende invulling van het Pelgrimterrein vraagt de komende periode veel aandacht. In opdracht van de gemeente Doetinchem werd in 2009 een woningbehoefteonderzoek uitgevoerd. Dat kan daarbij richtinggevend zijn. Uit het onderzoek blijkt, dat de woningbouw in Gaanderen zowel gericht moet worden op de jongeren/starters als op de senioren.

De vraag binnen Gaanderen is daarbij relatief sterk gericht op eigendom. Dit beeld wordt door de kredietcrisis in de huidige periode enigszins vertroebeld, maar het is wel zinvol deze lijn vast te houden voor de langere termijn. De 'tijdelijke' terughoudendheid in de koopsector kan mogelijk worden opgevangen met de bouw van meer huurwoningen (inclusief appartementen), gericht op verkoop in een later stadium. Dit heeft al aandacht bij de invulling van het Pelgrimterrein.

M.b.t. de senioren is op het Pelgrimterrein een belangrijke plaats ingeruimd voor de vervanging van het huidige St. Jozef. Naast het Pelgrimterrein zijn er een aantal kleinere woningbouwprojecten in een verschillend stadium van voorbereiding. Dit betreft met name: starterswoningen Bethlehemstraat, plan Senten-Centen, plan Nachtegaal, en plan melkboer Jansen. Het betreft allemaal inbreidingsplannen. In samenhang met de te verwachten krimp kan het noodzakelijk blijken één of meer van deze plannen uit te stellen dan wel niet te realiseren. Dit is inmiddels besloten voor het plan Mosterdweg, het enige uitbreidingsplan. Naast de aandacht voor de senioren is het bij de realisatie van de woningbouwplannen belangrijk ook ruimte te geven aan de jongeren/starters. In de gesignaleerde behoefte van starters kan, indien passend, ook worden voorzien door verschuivingen binnen de huidige woningvoorraad (bijv. verkoop vrijkomende huurwoningen). Behoud en zo mogelijk terugkeer van deze groep is voor de toekomstige ontwikkeling en leefbaarheid van Gaanderen belangrijk.

Dorpshart

Gaanderen mist op dit moment een 'levend' dorpshart. Het winkelcentrum 't Ganderije voorziet in de centrale winkelfunctie. Naast de winkelfunctie moet een dorpshart ook de sociale en ontmoetingsfunctie vervullen. Dit draagt in combinatie met de winkelfunctie en de eigen buurt of straat bij aan het woongenot in het dorp Gaanderen. Door de gemeente Doetinchem is enkele jaren geleden een centrumvisie vastgesteld, waarin de hoofdlijnen voor de inrichting van het dorpscentrum zijn vastgelegd. Bij de verdere uitwerking en invulling van dit plan moeten de mogelijkheden om het dorpshart levendiger en gezelliger te maken (bijv. horeca met terras) nadrukkelijk onderzocht worden. Dit moet bij de inrichting en bebouwing rondom het centrum aandacht krijgen. Dit heeft ook samenhang met de thema's *leefomgeving en economische bedrijvigheid* uit dit Dorpsplan.

Uitvoering

De realisatie van passende woningbouw is een zaak van goed overleg van de Dorpsraad met de gemeente Doetinchem en Sité woondiensten. Inmiddels heeft Sité woondiensten aangegeven zich te herkennen in de aangegeven hoofdlijnen m.b.t. de woningbouw in Gaanderen. Het eerste overleg tussen de Dorpsraad en Sité woondiensten omtrent de woningbouw en de leefbaarheid van Gaanderen is inmiddels voor begin 2011 vastgelegd. Daarbij moet ook aandacht gevraagd worden voor de communicatie van het Sité-beleid, zodat de inwoners van Gaanderen weten wat de (toekomstige) mogelijkheden zijn.

De Dorpsraad kan daarbij een belangrijke rol vervullen om de plannen zoveel mogelijk te richten op de vastgestelde behoefte voor Gaanderen.

De Dorpsraad zal in samenspraak met Ondernemersfederatie Gaanderen (OFG) en gemeente Doetinchem bij de uitwerking van de centrumvisie de aandacht voor een levend dorpshart moeten vragen.

Voorzieningen & Welzijn

Situatie schets

Gaanderen is een zeer hecht dorp met een intensief verenigingsleven. Er zijn diverse voorzieningen, gericht op het welzijn. Er zijn diverse bloeiende verenigingen op het gebied van sport, cultuur en welzijn. Deze verenigingen leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van Gaanderen. Er zijn drie basisscholen met in totaal circa 600 leerlingen. Met name de twee katholieke scholen zijn verouderd en staan op de nominatie voor nieuwbouw.

De culturele en welzijnsactiviteiten zijn geconcentreerd in en rondom sport- en cultuurcentrum de Pol. Dit betreft naast de sportaccommodatie (zie thema sport en recreatie) met name buurt- en clubhuis de Trefkuul, servicepunt bibliotheek, kinderopvang, peuterspeelzaal en schutterijgebouw. Vanuit de Trefkuul verzorgt IJsselkring het welzijnswerk, gericht op de jeugd en de

ouderen. Gaanderen kent van oudsher drie kerkgebouwen (Martinus, Augustinus, Witte Kerkje). Door het afnemende kerkbezoek ontstaat hier potentiële ruimte voor andere (culturele) activiteiten. Het 'Witte Kerkje' is beschikbaar voor diverse kleinschalige culturele activiteiten. Op basis van de beleidslijn van het bisdom is dit voor de beide RK-kerken thans nauwelijks mogelijk. Het sterk verouderde woonzorgcentrum St. Jozef staat al jaren op de nominatie voor nieuwbouw op het Pelgrimterrein. De plannen voor nieuwbouw, met daarbij tevens een aantal plaatsen voor dementerende ouderen zijn in een vergevorderd stadium.

De basisvoorzieningen voor medische zorg (huisartsen, tandartsen) zijn in Gaanderen verspreid door het dorp aanwezig.

Visie

Gaanderen wil de huidige voorzieningen handhaven en op een aantal onderdelen versterken. Dit betreft zowel de accommodaties als de op welzijn gerichte organisaties. Behoud van de sociale samenhang en het zeer actieve verenigingsleven zijn daarbij belangrijk.

We zullen moeten inspelen op de te verwachten vergrijzing en bevolkingskrimp, maar daarbij moeten we ook de voorzieningen voor de jeugd op een goed niveau houden, c.q. brengen.

Maatregelen Onderwijs

De scholen in Gaanderen maken, samen met de kinderopvangorganisatie Humanitas en IJsselkring, deel uit van het bredeschoolnetwerk Gaanderen. Hierin werken genoemde partijen samen aan een aanbod voor de jeugd op het gebied van onderwijs, opvang, sport en cultuur. Krachten worden gebundeld door bijvoorbeeld gebruik te maken van elkaars ervaring en deskundigheid.

De te verwachten bevolkingskrimp heeft zeker voor de scholen gevolgen. De samenvoeging van de beide katholieke scholen bij de noodzakelijke nieuwbouw speelt daar goed op in.

Realisatie van deze nieuwbouw in de onmiddellijke omgeving van sport- en cultuurcentrum de Pol verdient sterk de voorkeur.

Een school op deze locatie vergemakkelijkt het multifunctioneel gebruik van de daar aanwezige voorzieningen.

Dit is wenselijk, zeker gezien de komende bevolkingskrimp.

De mogelijkheden om te komen tot één basisschool met de daarbij behorende voorzieningen moeten daarbij zeker onder-

zocht worden. De huidige Martinusschool is, in samenhang met een aantal omliggende karakteristieke gebouwen, bepalend voor het dorpsgezicht van Gaanderen. Behoud van deze gebouwen, met een passende bestemming is belangrijk.

Bibliotheek

Het huidige servicepunt van bibliotheek West-Achterhoek is met name gericht op jeugd en de ouderen. De openstelling is beperkt en het wordt gerund door vrijwilligers. De bibliotheekfunctie is een belangrijke voorziening voor het dorp en moet daarom gehandhaafd blijven. Een moderne, toekomstgerichte vormgeving met toepassing van de moderne technieken kan de functie versterken. Daarbij moeten zeker ook de mogelijkheden tot combinatie met de (nieuw te bouwen) school bekeken worden. Intensiever promoten van de reeds aanwezige mogelijkheden, zoals boeken via internet bij andere vestigingen lenen en in Gaanderen ophalen, kan de functie versterken, met als resultaat meer leden.

Aanbod (welzijns)activiteiten

Welzijnsorganisatie IJsselkring biedt vanuit de Trefkuil diverse activiteiten en faciliteiten t.b.v. de bevolking van Gaanderen. Dit omvat met name sociaal cultureel werk, (jongeren)opbouwwerk, ouderenwerk en dienstverlening. Het is voor de leefbaarheid en de saamhorigheid noodzakelijk dat deze dienstverlening van IJsselkring in Gaanderen gehandhaafd blijft en op onderdelen versterkt wordt. Handhaving van de Trefkuil als centrale plaats met diverse welzijnsfuncties (inclusief aanspreekpunt wijk-agent) is noodzakelijk.

Woonzorgcentrum

De geplande nieuwbouw voor het woonzorgcentrum op het Pelgrimterrein zal naast circa 50 appartementen voor zelfstandige bewoning ruimte bieden aan 14 wooneenheden voor dementerende ouderen. Het is belangrijk dat deze nieuwbouw wordt gerealiseerd om daarmee voor deze groep inwoners een passende woon- en leefomgeving in Gaanderen te krijgen. Bij de uitwerking van het plan zal ruime aandacht geschonken moeten worden aan de voorzieningen, gericht op onderlinge ontmoeting en sociaal contact. Combinatie met een huisarts/apotheek is onderdeel van het plan en moet als versterking van deze centrale functie gerealiseerd worden.

Vanuit dit woonzorgcentrum kan binnen de zgn. *goudmerkcirkel* zorg verleend worden aan zelfstandig wonende ouderen. Deze *goudmerkcirkel* omvat een gebied met een straal van circa 500-600 meter, in de praktijk de gehele bebouwde kom van Gaanderen.

Multifunctioneel gebruik kerkgebouwen

De huidige accommodaties voor (grotere) culturele en muziekactiviteiten in Gaanderen zijn beperkt. De kerken, en dan met name de Augustinuskerk met het al aanwezige parochiecentrum zouden hierbij een goede rol kunnen vervullen. Op dit moment is dat door de bisdomregels vrijwel onmogelijk.

Indien zich bij de voortgaande ontwikkeling van teruglopend kerkbezoek mogelijkheden tot gebruik voor culturele activiteiten voordoen moet daarop actief ingespeeld worden. Vermeden moet worden, dat nieuwe voorzieningen worden gerealiseerd en dat kort daarna de kerk alsnog beschikbaar komt voor de betreffende activiteiten.

Uitvoering

Bij de uitvoering van de genoemde maatregelen zal de Dorpsraad in goed overleg met de betrokken instanties een centrale rol moeten vervullen. Een goede afstemming van de verschillende ontwikkelingen en acties is daarbij van groot belang. Mede in samenhang met de krimp en de beperkte budgetten is een efficiënte inzet van de (toekomstige) accommodaties van groot belang voor de leefbaarheid van Gaanderen. Het uitwerken van een vlekkenplan (waar komt wat) is daarbij een goed hulpmiddel.

Het onderzoek naar de mogelijkheden om te komen tot een nieuwe school zal volgens informatie van de gemeente Doetinchem in de eerste helft van 2011 starten.

Situatie schets

Gaanderen en haar omgeving is gesitueerd op de oever van de Oude IJssel. De nederzettingen, de basis voor het huidige dorp, werden gesticht aan de stuifduinenrug die ontstaan is tijdens de laatste ijstijd. Dit is in principe een droge, voedselarme grond. In combinatie met de klei- of leemachtige gronden in de lagere gebieden geeft de bodem een grote variëteit aan begroeiing. Naast de van oudsher bestaande stuifduinen en bos- en natuurgebieden zijn in de afgelopen jaren de uitbreiding van het Akkermansbeekpark en het Maatje als natuurgebied ontwikkeld. Binnen het dorp is er op een aantal plaatsen (speel)ruimte voor de kinderen. Het buitengebied is naast de natuur van oorsprong agrarisch en valt niet in een landbouwontwikkelingsgebied (LOG) en/of grootschalig industriegebied.

Visie

De bewoners willen Gaanderen behouden als dorp met een plezierige leefomgeving, gelegen in een mooie natuur. Daar zijn ze trots op en daar willen ze bij betrokken zijn. Het beleid en de daarbij te nemen maatregelen zullen gericht moeten zijn op behoud en verbetering van deze plezierige leefomgeving in het dorp en omstreken.

Het behoud van het dorpse karakter en het vormgeven van de betrokkenheid van de inwoners is daarbij een uitdaging. Behoud en uitbreiding van de omliggende natuur, aansluitend bij de geografische ligging, is daarbij gewenst.

Maatregelen Inrichting en onderhoud

Voor een goede leefomgeving en woongenot is de inrichting van de straat en buurt van groot belang. Dit betreft straat-inrichting, snoeionderhoud, hondenpoep enz.

De inrichting en vooral het onderhoud van de groenvoorzieningen en wandelpaden in de woonwijken moeten aanzienlijk verbeterd worden. Dit heeft niet alleen met budget te maken, maar ook met de aanpak. Het vergroten van de betrokkenheid van de bewoners bij hun eigen woonomgeving is daarbij belangrijk. Er zijn daarvan goede voorbeelden, zoals de jaarlijkse vuurwerkopruiactie en korven voor het verzamelen van vallend blad. Door de bewoners erbij te betrekken en hen onderling te 'verplichten' en te ondersteunen, moet de inrichting en onderhoud sterk verbeteren. Gaanderen heeft verscheidene

speelvoorzieningen in de woonwijken, gericht op de verschillende leeftijdscategorieën. Handhaving en goed onderhoud is voor de leefbaarheid belangrijk. In de komende periode zullen mogelijk enkele inbreidingslocaties door stagnerende woningbouw (tijdelijk) vrijvallen. De mogelijkheden om deze locaties in dat geval te benutten voor openbaar groen en/of andere (speel)voorzieningen moeten aandacht krijgen.

De overlast van hondenpoep wordt door de inwoners als zeer hinderlijk ervaren. Door het vernieuwde gemeentelijke hondenbeleid zal dit op voor alle betrokken partijen acceptabele manier geregeld moeten worden. Voldoende, goed over Gaanderen verdeelde, losloopgebieden en een goede handhaving zijn daarbij noodzakelijke voorwaarden. Het zwerfvuil in het dorp, langs de buitenwegen en in de natuur moet aanzienlijk verminderd worden. Dit is een combinatie van medeverantwoordelijkheid van de burgers en toezicht en handhaving door de betrokken autoriteiten.

Het ongeoorloofd storten van (tuin)afval kan mogelijk ondervangen worden door het (her)inrichten van een gecontroleerd tuinafval-afgiftepunt (bijv. op zaterdag, bemand door vrijwilligers).

Natuur

Het onderhoud van de natuur (bijv. Thusbos) zal, mede i.v.m. de veiligheid van de bezoekers, aandacht moeten krijgen. De stuifduinen met de kenmerkende stoffering van bos of lage begroeiing langs de Watertapweg, Doorninksbulten, rij duinen zuidoost van de Tuinstraat moeten behouden blijven.

Cultuur en natuur kunnen samengaan bij het gebied Bethlehem. In de 'Gebiedsvisie Bethlehem 2009' worden mogelijke ontwikkelingen genoemd zoals herbouw van een watermolen, herstel van (een deel) van de kloostergracht, expositie van archeologische vondsten en geschiedenis van het klooster. Hierbij behoort ook de geschiedenis van de ijzermolen een rol te spelen. Deze projecten moeten in de komende periode op hun haalbaarheid getoetst worden.

Uitvoering

De inwoners van Gaanderen zijn zich zeer bewust van de eigen verantwoordelijkheid voor de directe leefomgeving en de omliggende natuur. Als er ruimte geboden wordt, is het eigen initiatief om de leefomgeving verder te verbeteren vrij groot. Aan een structuur om dit initiatief vorm te geven zal gewerkt moeten worden.

Het ontwikkelen van een 'beheerboek', waarin de wensbeelden van de bewoners m.b.t. inrichting en onderhoud en de wederzijdse activiteiten van de gemeente Doetinchem en de bewoners worden vastgelegd, kan daarbij een goede aanpak zijn. Daarbij zullen de betrokken instanties (wijkteam, gemeente Doetinchem, politie) een belangrijke rol moeten spelen bij het scheppen van de ruimte en de handhaving van de regels en voorschriften. Echter in geval van handhaving zal het initiatief bij de betrokken instanties (gemeente Doetinchem, politie) moeten liggen.

← Akkermans-
weide

← Doetinchem 3

Terborg
Gendringen

Situatie schets

Gaanderen is van oudsher een agrarische gemeenschap, echter in de laatste eeuw zien we een verschuiving van agrarisch naar industrie.

In vroegere jaren kende men ijzer- en emailleer-fabrieken; begin jaren '70 van de vorige eeuw is het industriegebied Akkermansweide in ontwikkeling gebracht.

Grotere industrielocaties in het centrum van het dorp hebben plaatsgemaakt voor woningbouw. Daardoor is per saldo de ruimte voor bedrijven in de laatste decennia afgenomen.

Mede door de ontwikkeling van dit bedrijventerrein Akkermansweide heeft het dorp nog enigszins haar industriële karakter behouden, ondanks het verdwijnen van het grootste deel van de metaalindustrie. De van oudsher verspreide winkels zijn grotendeels geconcentreerd in het winkelcentrum 't Ganderije en de onmiddellijke omgeving.

Het aantal agrarische bedrijven in het buitengebied is sterk afgenomen en deze ontwikkeling zal zich naar verwachting voortzetten.

Visie

Gaanderen is gehecht aan behoud van haar dorps karakter, hierin past geen uitbreiding van groot-schalige bedrijvigheid, echter er dient wel ruimte te zijn voor gepaste kleinschalige bedrijvigheid.

De inwoners van Gaanderen vragen aandacht voor verbreding en een gevarieerder winkelbestand.

Maatregelen Bedrijvigheid

Revitalisering van het huidige bedrijventerrein is al in voorbereiding en dringend gewenst. Het Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijfsterreinen (KVO-B) is in december 2010 verleend en het overleg over de revitalisering is gestart. Bij de revitalisering verdient de parkeerruimte voor werknemers en het parkeren van vrachtauto's in het weekend extra aandacht. Hiermee kan tevens worden geregeld dat er, zeker in het weekend, geen vrachtauto's op verkeersoneveilige plaatsen in het dorp worden geparkeerd.

Op het bedrijventerrein zal ruimte moeten komen voor klei-

nere, plaatsgebonden bedrijven.

De op het industrieterrein aanwezige bedrijven moeten voldoende ruimte houden voor een gezonde ontwikkeling.

Uitgangspunt moet zijn om dit door een efficiënte herindeling op het bestaande bedrijventerrein te realiseren. Indien blijkt, dat dit onvoldoende ruimte biedt, moet een beperkte uitbreiding bezien worden.

De nog resterend grootschalige industrie in de woonbuurten zou, als de mogelijkheid zich voordoet, verplaatst moeten worden naar het regionale industrieterrein.

Winkels

Met de geplande nieuwbouwplannen van het Pelgrimterrein en de daarbij behorende herinrichting van het centrum kan de winkelfunctie een nieuwe impuls krijgen.

Een tweede supermarkt zal vrijwel zeker in 2011 gerealiseerd worden. De verwachte aantrekkingskracht die hiervan uitgaat, biedt wellicht nog ruimte voor een beperkte uitbreiding van het winkelbestand. Voor deze beperkte uitbreiding zal, conform de Centrumvisie, ruimte beschikbaar moeten zijn in de nabijheid van 't Ganderije.

Dorpshart

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is het dorpshart met horecafunctie, zoals aangegeven bij het thema *wonen*. Dit kan, in combinatie met een passende inrichting, bijdragen aan een levendig dorpshart.

Uitvoering

Voor de aangegeven revitalisering en aanpassing van het industrieterrein is nauw overleg tussen de gemeente Doetinchem en de betrokken ondernemersverenigingen (OFG en IG&D) noodzakelijk. De invulling van een beperkte uitbreiding van het winkelbestand en de mogelijke horeca in het dorpshart is voornamelijk een zaak van particulier initiatief, wellicht in samenspraak met OFG. De gemeente Doetinchem kan daarbij een rol spelen, bij de eventueel noodzakelijke aanpassing van de gebiedsinrichting.

Buitengebied

Het aantal agrarische bedrijven in het buitengebied van Gaanderen neemt sterk af. De overgebleven agrarische bedrijven moeten zich binnen de bestaande wettelijke kaders verder kunnen ontwikkelen. Indien grond afgestaan moet worden voor woningbouw, natuurontwikkeling of industrie moet dit zoveel mogelijk gecompenseerd worden.

De vrijkomende agrarische gebouwen kunnen benut worden voor in het buitengebied passende bedrijvigheid. Daarbij moeten de oude, vervallen gebouwen zoveel mogelijk gesaneerd worden. De huidige gemeentelijke regeling voor Vrijkomende *Agrarische Bedrijfsgebouwen* (V.A.B.) is daarbij richtinggevend.

Situatie schets

In Gaanderen bevinden zich drie hoofdwegen: Rijksweg, Hoofdstraat en Kerkstraat.

Het kruispunt Rijksweg/Hoofdstraat vormt van oudsher een belangrijk verkeersknelpunt.

De inwoners ervaren deze wegen als onveilig, onoverzichtelijk en bovendien wordt er vaak te hard gereden.

De woonwijken in Gaanderen zijn gedeeltelijk ingericht als 30 km-zone

Veel woonwijken hebben tevens te kampen met parkeerproblemen. Door gebrek aan voldoende parkeerplaatsen worden (vracht)auto's ook op stoepen, uitritten en grasstroken geparkeerd. Dit geeft overlast voor andere verkeersdeelnemers en soms ook onveilige situaties.

De bereikbaarheid met het openbaar vervoer is met het enkele jaren geleden geopende station aanzienlijk verbeterd.

Visie

De Gaanderense bevolking wil een veilige verkeerssituatie op de hoofdwegen, waarbij de bereikbaarheid van het dorp voldoende is gewaarborgd.

In de woonwijken moet rust en veiligheid heersen.

Maatregelen Hoofdwegen

Al in de structuurvisie Gaanderen 1997 was voorzien om de Rijksweg her in te richten en het oneigenlijk doorgaand verkeer te beperken. Twee jaar geleden heeft de herinrichting deels plaatsgevonden. Dit betrof het centrumgebied met kruispunt Hoofdstraat, de kruising Kerkstraat, de oversteek Augustinusschool en het kruispunt Slakweg. Het doel was het geheel veiliger te maken met behoud van een dorps karakter. De gemeente Doetinchem trachtte dit te bewerkstelligen door ondermeer de verkeerslichten te verwijderen en de weg anders in te richten met een smalle middenberm en middengeleiders met oversteekplaatsen. Een van de beoogde doelen om het oneigenlijk doorgaande verkeer te beperken lijkt met de huidige maatregelen onvoldoende gerealiseerd. Dit geldt overigens ook voor de andere hoofdwegen in Gaanderen.

Veel inwoners klagen over de Rijksweg en vooral over de situatie die is ontstaan bij de kruising Hoofdstraat/Rijksweg. De kruising wordt door de meeste inwoners als onoverzichtelijk en gevaarlijk ervaren. Verder wordt op de Rijksweg en de andere hoofdwegen te hard gereden, wat onveilige situaties veroorzaakt. Door de aangelegde

plateaus, die nauwelijks snelheidsremmende werking bewerkstelligen, ontstaat wel extra geluidsoverlast.

De Hoofdstraat is na de Rijksweg de belangrijkste verkeersader in Gaanderen en wordt gebruikt door alle vormen van verkeer. De situatie is gevaarlijk voor het vele langzame verkeer, waaronder de kinderen fietsend naar en van school, sport en de bibliotheek. Een herinrichting van deze straat, waarbij een aantrekkelijker en veiliger inrichting ontstaat voor het kwetsbare langzaam verkeer verdient hoge prioriteit. Effectieve verkeersremmende maatregelen, waardoor het onnodige doorgaande verkeer op de hoofdwegen wordt ontmoedigd, lijken noodzakelijk om de veiligheid voor het verkeer op de hoofdwegen en met name het kruispunt te verhogen. Daarbij moet de verkeerssituatie in het centrumgebied overzichtelijker gemaakt worden. Naast de aangegeven maatregelen is handhaving met o.a. snelheidscontroles noodzakelijk.

30 km zones

Er is een aantal jaren geleden een start gemaakt met de inrichting van 30 km-zones en deze is niet afgemaakt. In verschillende buurten is daaraan wel behoefte. Genoemd worden onder meer de Langstraat, Akkerstraat en de Vogelbuurt. Dit kan de veiligheid en leefbaarheid van deze buurten aanzienlijk verbeteren.

Uitvoering

De hoofdlijnen van de verkeersproblematiek zijn recent al door de Dorpsraad met de wethouder besproken. Daarbij is geconcludeerd, dat voor Gaanderen een integraal verkeersplan noodzakelijk is. Daarin moeten de in dit thema genoemde zaken aan de orde komen. Er moet ook gekeken worden naar eventuele alternatieve routing om de knelpunten op de hoofdwegen op te lossen.

De inrichting van de 30 km-zones en de parkeerproblematiek in de woonwijken zal in het overleg van Dorpsraad, wijkteam en gemeente Doetinchem extra aandacht moeten krijgen.

Het eindresultaat moet zijn, dat Gaanderen een veilig, goed bereikbaar dorp wordt.

Parkeerproblemen

In diverse buurten is een groot tekort aan parkeerplaatsen en er is ook overlast van geparkeerde vrachtauto's. Er is geen evenwicht tussen de beschikbare ruimte en het aantal auto's. Auto's worden daardoor op plekken geparkeerd die daar eigenlijk niet voor bedoeld zijn zoals stoepen en grasstroken. Ook wordt er in smalle straten aan twee zijden geparkeerd waardoor er onveilige situaties ontstaan. Herinrichting van straten en openbare ruimte voor meer parkeerplekken is voor een aantal nader vast te stellen buurten, ook uit veiligheidsoverwegingen, noodzakelijk. Zoals al bij het thema economische bedrijvigheid is aangegeven is een speciale vrachtautoparkeerplaats voor het weekend gewenst.

Sport & Recreatie

Situatie schets

De belangstelling voor sport en het verenigingsleven is in Gaanderen zeer groot en de afgelopen jaren enorm gegroeid.

De grote aandacht voor sport bleek ook uit de relatief grote opkomst bij de startbijeenkomst vanuit de sportverenigingen.

Voor de buitensport speelt de VVG '25-accommodatie een centrale rol. De kleedaccommodatie is verouderd en inefficiënt en bovendien verdeeld over twee locaties. De vereniging ervaart bij de huidige veldindeling en de gewenste trainings-

opzet een tekort aan speel- en trainingsvelden. Daarnaast zijn er enkele op specifieke sporten gerichte accommodaties (bijv. paardensport, fietscrossbaan).

Voor de binnensport is sporthal de Pol met de aangebouwde gymzaal beschikbaar.

Deze accommodatie kan aan de vraag op dit moment niet geheel voldoen.

Op het gebied van recreatie zijn er in het aangrenzende buitengebied enkele wandel- en fietsroutes.

Visie

Voor de saamhorigheid en leefbaarheid in een dorp als Gaanderen is sport een onmisbaar element. Sport heeft naast een sociaal aspect ook een maatschappelijk aspect, namelijk sport 'vangt' de jeugd op.

Om de deelname aan sportactiviteiten optimaal gestalte te geven moeten de sportaccommodaties meegroeien met het bruisende verenigingsleven. Een verdere ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden met behoud van de rustige uitstraling van het dorp is gewenst. Dit draagt bij aan een leefbaar Gaanderen.

Maatregelen Buitensportaccommodaties

De capaciteit van de VVG '25-accommodatie is niet toereikend voor het huidige en toekomstige ledental. De indeling van zowel de velden als de kleedaccommodatie is door de samenvoeging met de accommodatie van Gaanderense Boys onlogisch en inefficiënt. De technische staat van de kleedlokalen voldoet niet aan de huidige KNVB-normen en ze zijn deels afgekeurd. Het aantal beschikbare speel- en trainingsvelden ligt volgens informatie van de gemeente Doetinchem boven de formele KNVB-norm. Door de indeling en de volgens VVG '25 optimale wedstrijd- en trainingsopzet, ervaart de club nadrukkelijk knelpunten, die om een oplossing vragen. Om gedurende het gehele jaar gebruik te kunnen maken van de accommodatie is het wenselijk om een kunstgrasveld aan te leggen. Dit kunstgrasveld zou tijdens schooldagen benut kunnen worden door de leerlingen van de basisscholen bij de schoolgym. Dit zou nog beter in te passen zijn, indien het centraliseren van voorzieningen, inclusief een nieuwe school, in de nabijheid van het

sportcomplex doorgang vindt. Dit voorstel is in het thema *voorzieningen en welzijn* van dit Dorpsplan verder uitgewerkt.

De hondenvereniging maakt thans gebruik van de voormalige kantine van Gaanderense Boys en van een van de VVG '25-trainingsvelden. Uitgangspunt moet zijn, dat de hondenvereniging de bestaande kantine en trainingsaccommodatie kan behouden. Het crossterrein is allang geen crossterrein meer. Puin en gaten in de grond hebben de afgelopen jaren de overhand gekregen. Vooral de Gaanderense jeugd ziet dit stukje terrein graag weer in ere hersteld worden. Het grasveld voor het crossterrein is een prima plek waar speeltoestellen

geplaatst kunnen worden. Het terrein moet een veilige plek worden om te kunnen spelen/hangen. Als op dit terrein wordt gestart met de bouw van woningen, moet gezocht worden naar een andere locatie om te crossen en te spelen. Wellicht is het terrein achter de sporthal hiervoor een optie, eventueel te combineren met een skate/bmx-baan.

Binnensportaccommodaties

De sporthal en de aangrenzende gymzaal worden zeer intensief gebruikt en kunnen aan de vraag van de sportverenigingen niet volledig voldoen. De gymnastiek- en zaalsportvereniging Tempora kan i.v.m. de benodigde turntoestellen alleen gebruik maken van een gedeelte van het gymnastieklokaal bij de sporthal.

Naast Tempora maken ook diverse andere groeperingen gebruik van dit lokaal, waardoor de turnvereniging veel tijd en energie moet besteden aan het steeds weer opzetten van de toestellen. Door het grote aantal jeugdige leden van

Tempora en de beperkte beschikbaarheid van het gymnastieklokaal moet er daarnaast veel uitgeweken worden naar accommodaties die buiten Gaanderen en zelfs buiten de gemeente Doetinchem gelegen zijn. Dit is een ongewenste situatie. Als uit een grondige analyse blijkt, dat in de komende jaren de accommodatie niet aan de vraag vanuit de Gaanderense verenigingen kan voldoen, moeten maatregelen genomen worden. Dit kan een herinrichting omvatten of zo nodig uitbreiding van de sporthal/gymzaal.

Recreatie

De wandelpaden die her en der al zijn aangelegd in en rond ons dorp kunnen nog uitgebreid en beter op elkaar aangesloten worden. De verbetering van de toegankelijkheid en het onderhoud van het Möllepad past in de opzet van wandelommetjes rond het dorp. Verder moet in overleg met buurgemeenten de uitbreiding en aansluiting op het fietsknooppunten-netwerk en bewegwijzerde wandelroutes besproken worden. De reeds aanwezige routes vanaf het Onland richting Slangenburg kunnen op die manier uitgebreid worden. Om verder op sportief gebied te kunnen recreëren kan er een gracht om het Maetland aangelegd worden met een aansluiting op de Bielheimerbeek. Hier zou dan in de winterdag prachtig op geschaatst kunnen worden en in de zomer waterrecreatie plaats kunnen vinden.

Uitvoering

De Dorpsraad zal in nauw overleg met de betrokken verenigingen de noodzakelijke aanpassingen van de accommodaties richting gemeente Doetinchem moeten afstemmen.

Het opstellen van een integraal sport- en recreatieplan voor de komende 10 jaar moet de basis vormen voor de verdere activiteiten en initiatieven. Daarmee worden ongecoördineerde acties zoveel mogelijk vermeden. Een upgradering van de VVG '25-accommodatie, waarbij de samenhang met de (mogelijk nog te realiseren) voorzieningen in en om De Pol wordt gezien, is daarbij een centraal thema.

Bijlage startbijeenkomst

Tijdens de startbijeenkomst op 23 maart 2010 konden de 250 aanwezige inwoners met gele memobriefjes suggesties en opmerkingen vastleggen, gericht op de verschillende thema's. Vervolgens konden de aanwezigen hun prioriteiten aangeven. In onderstaand overzicht is per thema het aantal ingediende memo's en de prioriteitspunten voor de subthema's weergegeven.

Thema Wonen

Subthema	Aantal gele memo's	Aantal punten
Bouwlocaties	12	17
Dorpshart	7	20
Huurwoningen	2	1
Inbreiden i.p.v. uitbreiden	9	5
Inrichting Pelgrimterrein	24	43
Niet bouwen in buitengebied	11	28
Overig	8	10
Seniorenwoningen	20	25
Starterswoningen	5	3
't Maatje	6	0
Thema zelf	8	6

Thema Voorzieningen en Welzijn

Subthema	Aantal gele memo's	Aantal punten
Bibliotheek	18	28
Scholen	25	17
Centraal medisch centrum	8	8
Multifunctioneel inzetten kerken	9	26
Overige binnen thema	14	2
Speelplekken jeugd	4	0
Politie	2	4
Woon/zorgcentrum	21	50
Creëren dorpshart	7	8
Thema zelf	0	9

Thema Leefomgeving en Milieu

Subthema	Aantal gele memo's	Aantal punten
Akkermansbeek	10	8
t Maatje	4	0
Hondenpoep/zwerfvuil	25	14
Milieu: energie en verlichting	8	0
Natuur/bos	18	37
Onderhoud openbaar groen/ voorzieningen	28	10
Onderhoud natuur	13	5
Roeken	1	27
Stuifduinen	9	12
Thema zelf	1	17
Wandelen	12	0

Thema Economische Bedrijvigheid

Subthema	Aantal gele memo's	Aantal punten
Bedrijventerrein en industrie	21	28
Horeca	10	8
Thema zelf	0	3
Winkels	29	38

Thema Verkeer en Bereikbaarheid

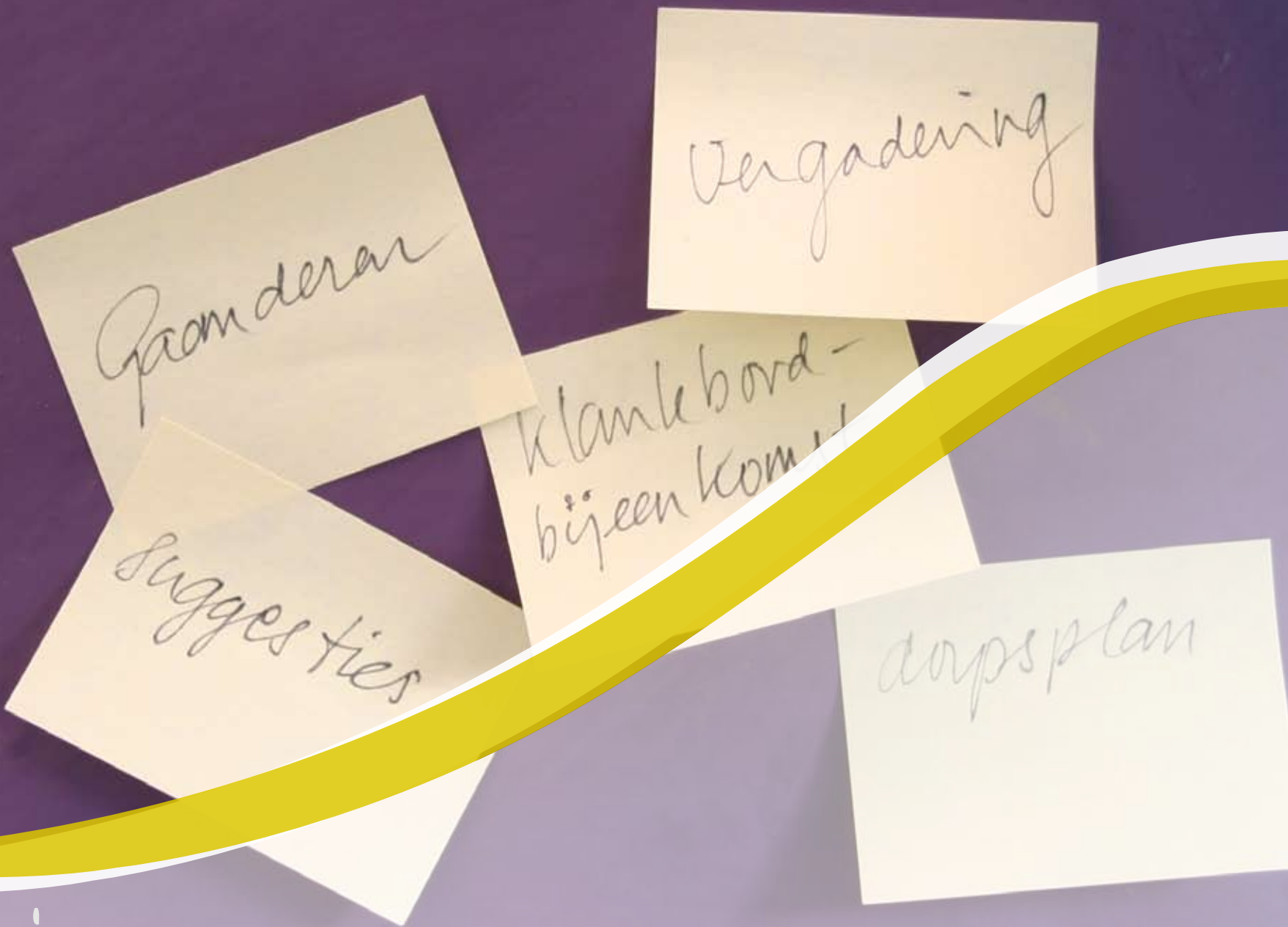
Subthema	Aantal gele memo's	Aantal punten
30 km zone	48	67
Ganderijje parkeren	10	3
Hoofdstraat	29	51
Openbaar vervoer	5	4
Parkeren algemeen	13	24
Pelgrimterrein	5	7
Rijksweg algemeen	24	1
Rijksweg kruispunt Hoofdstraat	73	183
Rijksweg parkeren	18	12
Thema zelf	0	10
Trottoirs	7	10
Verkeer algemeen	11	6
Overige	7	4

Thema Sport en Recreatie

Subthema	Aantal gele memo's	Aantal punten
Behoud/uitbereiden		
sportaccommodaties	50	57
Crossterrein herinrichten	10	19
Overige binnen thema	16	18
Speelplekken jeugd	7	12
Verbeteren/vernieuwen		
accommodatie VVG '25	33	67
Wandel- fietsroutes creëren	24	14

Op de website van de Dorpsraad Gaanderen zijn alle teksten van de onderliggende gele memo's terug te vinden.

De dorpswerkgroep heeft de concept speerpuntennota voorgelegd aan 21 instanties met het verzoek om reacties en/of aanvullende informatie. De volgende instanties zijn aangeschreven en hebben nagenoeg allen inhoudelijk gereageerd.

- Gemeente Doetinchem
- Provincie Gelderland
- St. Martinusschool
- Augustinusschool
- Wis en Wierig (School)
- IJsselkring
- Sociale Raad Doetinchem
- Sité Woondiensten
- Stichting Sport en Cultuur
- Sensire (Zorg)
- OFG (Ondernemersfederatie Gaanderen)
- LTO (Land- en Tuinbouw Organisatie) – Oost
- Augustinusparochie
- St. Martinusparochie
- Dorpsraad Gaanderen
- Bibliotheek Gaanderen
- IG&D (Industrie Groothandel en Dienstverlening)
- Kinderopvang (Humanitas regio Yunio)
- Wijkagent Gaanderen
- Brede School Netwerk Doetinchem
- Wijkteam Gaanderen

Acties

- 1 Woningaanbod verruimen voor jongeren en starters.
- 2 Mogelijkheden onderzoeken om het dorpshart (Ganderije) levendiger en gezelliger te maken.
- 3 Opstart van overlegstructuur 'passende woningbouw'.
- 4 Woningaanbod verruimen voor senioren om zolang mogelijk zelfstandig te blijven wonen.

Doelstelling

Behoud van deze groep voor de toekomstige ontwikkeling en leefbaarheid van Gaanderen.

Het dorpshart (Ganderije) van Gaanderen een sociale- en ontmoetingsfunctie laten vervullen.

Realisatie passende woningbouw in Gaanderen. Tevens het beleid van Sité woondiensten helder en duidelijk communiceren richting de inwoners van Gaanderen.

Woningbouw zal gericht moeten zijn op de wensen (zorg, wonen en welzijn) van senioren.

Wie

Dorpsraad, Sité woondiensten, de gemeente Doetinchem en het wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad, OFG en gemeente Doetinchem.

Dorpsraad en Sité woondiensten.

Dorpsraad, Sité woondiensten, Sensire en IJsselkring.

Acties

5 Realiseren nieuwbouw onderwijsaccommodatie op de locatie van Sport- en cultuurcentrum de Pol.

6 Mogelijkheden onderzoeken voor het behouden van de St. Martinusschool als dorpsgezicht bepalend gebouw.

7 Om de huidige openstelling te behouden of te verruimen moeten er meer vrijwilligers gewonnen worden. Mogelijkheden onderzoeken om de bibliotheekfunctie onder te brengen in nieuw te bouwen onderwijsaccommodatie.

8 Monitoren van het beleid van het bisdom t.a.v. het multifunctioneel gebruik maken van de kerkgebouwen.

9 Het behouden en daar waar nodig is uitbreiden van welzijnswerk van Buurt en Clubhuis de Trefkuul (Ijsselkring). Het handhaven van de Trefkuul met diverse welzijnsfunctie is noodzakelijk.

Doelstelling

Een onderwijsaccommodatie op de locatie van Sport- en cultuurcentrum de Pol vergemakkelijkt het multifunctioneel gebruik maken van de aanwezige voorzieningen.

Dorpsgezicht bepalende gebouwen behouden en een passende bestemming geven.

Behoud van de bibliotheekfunctie in Gaanderen.

Multifunctioneel gebruik van de kerkgebouwen.

Leefbaarheid en saamhorigheid vergroten van het dorp door het behouden/uitbereiden van het welzijnswerk.

Wie

Dorpsraad, gemeente Doetinchem, het brede school netwerk Gaanderen, Burenoverleg 'de Pol' en het wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad en gemeente Doetinchem, wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad, Bibliotheek West Achterhoek en Ijsselkring.

Dorpsraad en parochiebestuur.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem en Ijsselkring (Trefkuul).

Acties

10 Inrichting wandelpaden in en rondom Gaanderen.

11 Inbreidingslocatie(s) die door de stagnerende woningbouw (tijdelijk) vrijvallen, benutten voor openbaar groen met speelvoorziening.

12 Ruimte bieden voor hond en baas om de hond uit te kunnen laten. Beleid en handhaving zijn daarbij belangrijke doelen.

13 Het opzetten van een gecontroleerd tuinafval afgiftepunt. Medeverantwoordelijkheid creëren van burgers en toezicht en handhaving van betrokken autoriteiten.

14 Het onderhoud van de natuur (Thusbos) zal mede i.v.m. de veiligheid aandacht moeten krijgen.

15 Het ontwikkelen van een beheersboek Natuur en omgeving.

Doelstelling

Het wandelen en de natuurbeleving stimuleren en bevorderen.

Het voorkomen van grote lege gaten in het dorp door de stagnerende woningbouw.

Het voldoende creëren van losloopgebieden voor honden en handhaven van het nieuwe hondenpoepbeleid.

Handhaven van het beleid tegen zwerfvuil en ongeoorloofd tuinafval dat gestort wordt in de natuur.

De veiligheid in de natuur herstellen door inzet van gerichte acties en door inzet van de burger.

Wensbeelden van de bewoners m.b.t. inrichting en onderhoud en de wederzijdse activiteiten v/d gemeente en de bewoners gaan vastgelegen.

Wie..

Dorpsraad en stichting Landschapsbeheer, IVN en het Wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem en het wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem (buha) en het wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem (buha) en het wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad, IVN, gemeente Doetinchem (buha) en het wijkteam Gaanderen.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem (buha) en het wijkteam Gaanderen.

Acties

16 Parkeerruimte voor vrachtwagens en bedrijfsbussen op het bedrijventerrein creëren.

Doelstelling

Verkeersonveilige plaatsen in het dorp voorkomen.

Wie

Dorpsraad, gemeente Doetinchem (buha), Bedrijventerrein (IG&D) en het wijkteam Gaanderen.

17 Revitalisering van het huidige bedrijventerrein.

Een veiliger en schoner bedrijventerrein. Ruimte voor kleinere plaatsgebonden bedrijven creëren.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem, Bedrijventerrein (IG&D) en de OFG.

18 Dorpshart creëren met horecafunctie door middel van een passende inrichting.

Passend en levendig dorps hart creëren.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem en de OFG.

19 Het benutten van vrijkomende agrarische gebouwen voor in het buitengebied passende bedrijvigheid.

Het buitengebied nieuwe mogelijkheden geven en passende bedrijvigheid laten ontwikkelen.

Dorpsraad, LTO en de gemeente Doetinchem.

20 Het particulier initiatief ondersteunen in samenspraak met OFG.

Invulling geven aan beperkte uitbreiding van het winkelbestand.

Dorpsraad, OFG en de gemeente Doetinchem.

Verkeer & Bereikbaarheid

Acties

21 Integraal verkeersplan Gaanderen maken.

Doelstelling

Creëren van een veilig Gaanderen en tevens een goed bereikbaar dorp.

Wie

Dorpsraad, gemeente Doetinchem, wijkteam Gaanderen, VVN, de 3 basisscholen en de bewoners van Gaanderen.

22 Het afmaken van 30km zones in Gaanderen.

Veiligheid en leefbaarheid van de buurten in Gaanderen aanzienlijk verbeteren.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem, wijkteam Gaanderen de bewoners van Gaanderen.

23 Herinrichting Hoofdstraat.

Creëren van aantrekkelijke en veilige inrichting van de Hoofdstraat voor het kwetsbare langzame verkeer.

Dorpsraad, wijkteam Gaanderen, gemeente Doetinchem, de 3 basisscholen en de actiegroep 'Hoofdstraat veilig'.

24 Verkeerssituatie centrumgebied verbeteren en overzichtelijk maken.

Veiligheid van het kruispunt verhogen.
Handhaving en snelheidscontrole zijn noodzakelijk.

Verkeerssituatie veiliger en overzichtelijker maken in het centrumgebied.

Dorpsraad, gemeente Doetinchem, Politie, wijkteam Gaanderen en de actiegroep 'Hoofdstraat veilig'.

25 Evenwicht zoeken tussen beschikbare ruimte en het aantal auto's.

Parkeerproblemen oplossen in straten en buurten, onveilige situatie aanpakken.

Dorpsraad, wijkteam Gaanderen, gemeente Doetinchem, politie en de bewoners van Gaanderen.

Acties	Doelstelling	Wie
26 Het aanleggen van een kunstgrasveld voor VVG '25.	Optimaliseren van het gebruik van de voetbalvelden het gehele jaar door.	Dorpsraad, VVG '25 en de gemeente Doetinchem.
27 Nieuwe kleedaccommodatie bouwen voor VVG '25.	Kleedaccommodatie VVG '25 laten voldoen aan de norm van de KNVB.	Dorpsraad, VVG '25 en de gemeente Doetinchem.
28 Het behouden van de accommodatie en oefenterrein van de hondenvereniging op complex de Pol.	Belangen van de hondenvereniging behartigen.	Dorpsraad, gemeente Doetinchem, VVG '25 en de hondenvereniging (kringgroep Slingeland).
29 Het crossterrein op het Richtersbos-Noord weer herstellen en bruikbaar maken. Spelen en groen combineren.	Vergroten van de vrijetijdsbesteding voor de jeugd.	Dorpsraad, gemeente Doetinchem, wijkteam Gaanderen en de jeugd van Gaanderen.
30 Het onderzoeken naar meer mogelijkheden voor de Turnvereniging Tempora m.b.t. uren en beschikbaarheid sporthal/gymzaal.	Mogelijkheden voor Tempora creëren voor het verder doorgroeien en jeugd een sportieve uitdaging kunnen geven.	Dorpsraad, gemeente Doetinchem en Tempora.
31 Wandelpaden uitbreiden en daar waar ze zijn op elkaar laten aansluiten. Bewegwijzeren en wandelroutes uitzetten.	Het stimuleren van het wandelen in en om Gaanderen.	Dorpsraad, gemeente Doetinchem, IVN en het wijkteam Gaanderen.
32 Winter en zomerrecreatie rondom de Bielheimerbeek onderzoeken/opzetten.	Het bevorderen van recreatiemogelijkheden rondom de Bielheimerbeek.	Dorpsraad, gemeente Doetinchem, Waterschap Rijn en IJssel en IJsselkring.
33 Het opstellen van een integraal sport- en recreatieplan.	In samenhang met de ontwikkelingen rondom de Pol (nieuwe onderwijsaccommodatie) een basis vormen voor nieuwe initiatieven en activiteiten in en rondom de Pol.	Dorpsraad, gemeente Doetinchem, burenoverleg 'de Pol' en het wijkteam Gaanderen.

**LET OP: HIER KOMT EEN ANDERE EXTRA PAGINA.
DEZE IS MET DE PLATTEGROND UITKLAPBAAR**

**PAGINA52_UITKLAPKAART.INDD
PAGINA52_UITKLAPKAART.PDF**

Opdrachtgever

Dorpsraad Gaanderen

Procesbegeleiding

Vereniging van Kleine Kernen Gelderland

Samenstelling en tekst

Leden dorpswerkgroep Gaanderen

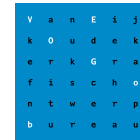
Eindredactie: Kees van Valkengoed

Redigeren: OCT Frans van Doesum, Gaanderen

Plankaart

Planburo Oosterink, Gaanderen

Ontwerp en uitvoering

Van Eijk Oudekerk Grafisch Ontwerpbureau, Gaanderen

Fotografie

Guus van Eijk

Arno Gerritsen

Marjolein Huijink

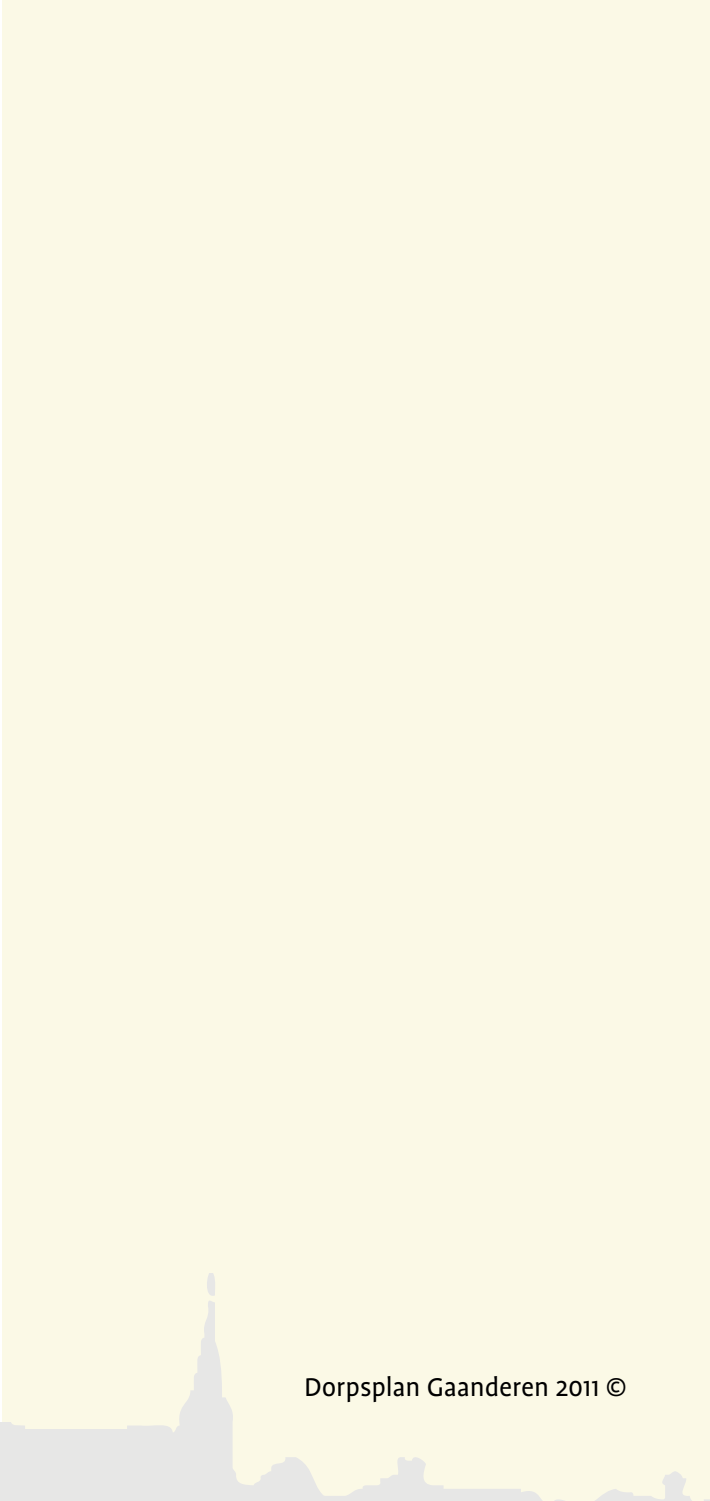
Coen Stevens

Dick te Voortwis

Druk

Boddruk, Gaanderen

Dorpsplan Gaanderen 2011 ©

